

корпоративные комплексы, имеющие различные масштабы, цели, структуру (в градостроительной реконструкции – Корпоративные научно-технические комплексы градостроительной энергореконструкции "КНТК ГЭРек").

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ

Т. І. СВІТЛИЧНА, доц.

Харківський національний університет міського господарства

імені О. М. Бекетова

secundochka@rambler.ru

В умовах інтернаціоналізації та глобалізації вітчизняної економіки пошук ефективних форм і методів управління підприємством в умовах набувають особливого значення. Непрогнозований розвиток економічних процесів вимагає від керівників вміння оперативно реагувати на їх розгортання, а також постійно застосовувати нові важелі підвищення ефективності діяльності підприємства.

Дослідження питань сутності та особливостей управління підприємствами викладено в численних роботах М. Альберта, І. Ансоффа, І. Бланка, А. Градова, М. Портера та ін. В той же час, теоретичні аспекти вивчення процесів бізнес-адміністрування на макрорівні залишаються маловивченими і потребують подальших досліджень.

Перш ніж сформулювати сутність бізнес-адміністрування проаналізуємо його з точки зору етимології (розділу лінгвістики, що вивчає походження слів). Як зазначає у своєму дослідженні О. Замазій «Етимологія слова «адміністрування» базується на англійському «administracioun», що має схоже звучання із французьким «administration» – адміністрація. В свою чергу, воно будувалось на латинських «administratio», «to» та «ministrare» – надавати послуги будь-кому».

Вважаємо, що найбільш ґрунтовний висновок щодо співвідношення категорій «адміністрування» та «менеджмент» запропоновано І. С. Смірноюю: «менеджмент і адміністрування – невіддільні одне від одного, оскільки утворюють, взаємодіючи, цілісну структуру управління і виконання обов'язків. А тому нерідко стирається грань між цими двома поняттями. Найяскравіше таку ситуацію можна побачити на прикладі

невеликого підприємства, і, відповідно, чим більше підприємство за розмірами (мається на увазі за наявністю дочірніх компаній, структурованих підрозділів, що географічно віддалені від основного центру), тим яскравіше простежується розмежування зазначених термінів».

Зосередимо увагу на сутності категорії «бізнес-адміністрування». В роботі «Сутність та принципи бізнес-адміністрування на підприємствах» проф. М. П. Войнаренко зазначає: «Термін «бізнес-адміністрування» складається з двох понять, які, на перший погляд, не можуть бути поєднаними у процесі функціонування суб'єктів господарювання в ринкових умовах. Бізнес, якщо його розглядати як підприємництво – це економічна діяльність суб'єкта в умовах ринку, що приносить дохід від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг. Адміністрування – це термін, який поширюється на управління державними установами, або для позначення процесів керування діяльністю апарата управління підприємства передбачає чітку організацію процесів та контроль. Але бізнес є поняттям більш широким і багатограним ніж підприємництво. Бізнес характеризує сферу діяльності суб'єкта господарювання і його економічні інтереси (промисловий, торговельний, сільськогосподарський, фінансовий, банківський, сфера послуг), величину та обсяг діяльності (дрібний, великий, середній). Бізнес-адміністрування – це діяльність, спрямована на системний підхід до покрокової та узгодженої організації всіх процесів господарської діяльності та аспектів функціонування підприємства з метою ритмічної роботи організації, задоволення потреб споживачів та дотримання високих темпів зростання обсягів реалізації, формування та дотримання позитивного іміджу підприємства, ефективного використання всіх видів ресурсів, взаємодії з громадськими, профспілковими та державними установами, забезпечення мотивації удосконалення професіоналізму та умов для кар'єрного зростання працівників в процесі досягнення цілей діяльності організації та зростання вартості компанії».

В практиці бізнес-адміністрування грає вагому роль і система управління ризиками діяльності підприємств. Розробки і дослідження з питань управління ризиками, що заслуговують уваги, викладені в роботах Вітлінського В.В., Глущенко В.В., Вільямса К.Е., Лігоненко Л.О, Хохлова Н.В., Ястремського О. І., Чернової Г.В. і ін. Управління ризиком – це дія з визначення рівня невизначеності та по мінімізації негативного впливу ризику на діяльність підприємства. Співзвучним даному трактуванню

є бачення ризик-менеджменту як діяльності з оцінки впливу несприятливих факторів на прогнозовані результати виробничо-господарської діяльності.

Процес управління ризиками необхідно розглядати у взаємозв'язку з оцінкою витрат ресурсів на заходи щодо зниження ризику на всіх етапах діяльності підприємства. Метою управління є раціональне забезпечення балансу витрат обмежених ресурсів на управління ризиками й іншими напрямками господарської діяльності підприємства.

Під управлінням ризиками, на нашу думку, слід розуміти процес, що поєднує вибір мети управління з урахуванням наявних ресурсів і обмежень ринкової ситуації, вибір методів і інструментів управління і підтримка балансу між вигодами від зниження ризику і необхідними для цього витратами на технічні, організаційні і фінансові важелі.

Окремо вважаємо за необхідне зупинитися на етапах побудови політики управління ризиками на підприємстві.

«Класичним», найбільш розповсюдженим виступає такий підхід до послідовності дій з управління ризиками:

1. Виявлення причин і ідентифікація всіх потенційно несприятливих ризиків.
2. Аналіз і оцінка кожного з передбачуваних ризиків.
3. Планування і попередня оцінка заходів щодо мінімізації ризику.
4. Застосування обраних мір і заходів.

Таким чином, застосування принципів бізнес-адміністрування є нагальною і актуальною проблемою їх функціонування і розвитку.

Ефективна система бізнес-адміністрування несе у собі потенціал збереження і ефективного використання фінансових, матеріальних ресурсів підприємств, своєчасного виявлення та нейтралізації реальних та потенційних загроз, а також формування умов реалізації підприємствами своїх стратегічних інтересів. Ці заходи забезпечать і ефективність основних кроків політики ризик-менеджменту на підприємстві.